

Sigtuna kommun
sigtuna.kommun@sigtuna.se
dan.sundblad@sigtuna.se

Rektorn vid Arlandagymnasiet 3
jonas.egervarn@arlandagymnasiet.se

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn av Arlandagymnasiet 3
i Sigtuna kommun

Tillsyn i Arlandagymnasiet 3

Skolinspektionen genomför tillsyn i Sigtuna kommun under Hösten 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Arlandagymnasiet 3 besöktes av Skolinspektionen den 11 september 2013.

Fakta om skolan

Arlandagymnasiet är den enda kommunala gymnasieskolan i Sigtuna kommun. Skolan är uppdelad i sex olika enheter med en gymnasiechef som verksamhetsansvarig och sex rektorer som enhetschefer. Gymnasiechefen och rektorerna bildar tillsammans med chefen för administration verksamhetens ledningsgrupp. Inom några av skolenheterna finns det även programlagsledare.

Arlandagymnasiets enhet 3 består av samhällsvetenskapsprogrammet med inriktning beteendevetenskap. Skolan erbjuder tillsammans med Räddningsskolan Rosersberg AB ett individuellt val kallat "Brand och räddning". Den huvudsakliga verksamheten är förlagd i egna lokaler utanför Rosersbergs övningsområde. Undervisning i moderna språk och vissa individuella val samordnas med skolans övriga enheter och sker på gymnasieskolan i Märsta.

Skolan har 115 elever. Enheten med dess åtta lärare leds av en rektor. I rektorns tjänst ingår även en viss del undervisning.

Kunskapsresultat

Enligt skolans uppgifter uppgick den grundläggande behörigheten till universitets- och högskolestudier till 87 procent för de elever som avslutade sin utbildning våren 2012, att jämföra med motsvarande värde för riket som var 89 procent. Den genomsnittliga betygspoängen för de avgående eleverna var då 12,5 jämfört med rikets 14,0. För de elever som avslutade sin utbildning våren 2013 var högskolebehörigheten 88 procent och den genomsnittliga betygspoängen 12,3. Studieresultaten på enheten har förbättrats något de senaste åren.

Helhetsbedömning

Arlandagymnasiets enhet 3 i Sigtuna kommun bedöms fungera väl i förhållande till de områden som Skolinspektionen granskat. Rektorn är väl förtrogen med verksamheten och bedriver ett tydligt systematiskt kvalitetsarbete. Eleverna ges ansvar och ett aktivt inflytande över utbildningen och rektorns pedagogiska ledarskap innefattar en tydlighet kring mål, bedömning och betygssättning.

Tillsynen visar att skolan framför allt behöver utveckla sitt arbete kring särskilt stöd. Skolan behöver förtydliga sina rutiner för hur en elevs behov av särskilt stöd ska anmälas till rektorn samt för hur utredningar om en elevs stödbehov skyndsamt ska initieras och genomföras. I utredningen och i arbetet med särskilt stöd behöver skolan dessutom på ett mer systematiskt sätt samråda med skolans specialpedagogiska resurser. Detta för att säkerställa att den pedagogiska dimensionen i arbetet inte tappas bort. Slutligen behöver enhetens åtgärdsprogram utvecklas så att behoven framgår och kopplingen mellan angivna åtgärder och de nationella kunskapskraven tydliggörs.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på brister som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse och uppfylla författningarnas krav.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Sigtuna kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 15 januari 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Särskilt stöd

Bedömning

Sigtuna kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att den som uppmärksammar att en elev inte kommer att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller har andra svårigheter i skolsituationen anmäler detta till rektorn.
- Säkerställ att rektorn ser till att behovet av särskilt stöd skyndsamt utreds.
- Se till att det vid utredningen sker samråd med elevhälsan.
- Se till att åtgärdsprogram beslutas av rektorn och att det där i anges vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Anmälan, utredning och skyndsamt

I skollagen anges att om det inom ramen för undervisningen eller på annat sätt framkommer att en elev riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds.

I skolans handbok beskrivs rutinerna för särskilt stöd. Rutinerna beskrivs som att undervisande lärare tar upp studiesvårigheter med mentor och att mentorn upprättar en handlingsplan. Om det framkommer att eleven behöver särskilt stöd ska mentorn informera rektorn. Rektorn ansvarar för att elevens stödbehov utreds men kan ta hjälp av elevhälsan. Rektorn beslutar om åtgärdsprogram och däri ska anges när åtgärdsprogrammet ska följas upp och vilka som ska delta. Vid Skolinspektionens besök på skolan framkom dock att det är otydligt för lärarna på enheten när en elevs behov av särskilt stöd ska anmälas till rektorn och när utredning av en elevs stödbehov på enheten ska initieras. Lärare ger i intervju uttryck för att elevernas behov av särskilt stöd fångas upp i kollegiet och på mitterminskonferensen men att det inte alltid anmäls direkt till rektor. Enligt rektorn rapporteras behoven av särskilt stöd ibland till mentor, ibland till rektor och andra gånger upptäcks de via skolans digitala lärportal. Skolinspektionen bedömer att otydligheten i skolans rutiner för att anmäla en elevs behov av särskilt stöd till rektorn medför en risk att en elevs behov av särskilt stöd inte kommer rektorn till del och skyndsamt utreds.

Lärarna anger i intervjuer en oklarhet rörande processen kring utredningar och åtgärdsprogram. Vid Skolinspektionens fråga om när en utredning initieras så ser ingen av lärarna detta som ett inledande steg i processen särskilt stöd utan mer som en senare åtgärd i mer komplicerade fall. Lärarna uttryckte det som att man inte för "endast en F varning eller två kopplar på den stora apparaten".

Det finns även en otydlighet kring hur elevernas behov ska dokumenteras. Inom enheten upprättar mentorn som ett första steg i samband med studiesvårigheter en handlingsplan som kan innehålla allt ifrån generella stödåtgärder i form av ämneshandledning eller hjälp med studieteknik till åtgärder som skulle kunna klassas som särskilt stöd. Skolinspektionen bedömer att det är oklart hur dessa handlingsplaner funktions- och innehållsmässigt står i relation till utredningar och åtgärdsprogram. En elev hade till exempel enligt en lärare "inget åtgärdsprogram men tre handlingsplaner".

Samråd med elevhälsan

I skollagen anges att i utredningen av en elevs behov av särskilt stöd skall samråd ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt.

Enligt enhetens arbetsplan och intervjuer med rektorn och elevhälsoteamet brukar rektorn i samband med enhetens utredningar om en elevs behov av särskilt stöd i huvudsak samråda med elevhälsans kompetenser i form av kurator och SYV. Specialpedagog finns enligt rektorn och lärare inte på plats ute på Rosersberg för att delta i utredningar. Vissa utredningar sker enligt rektorn inne på gymnasieskolan i Märsta av specialpedagog. Skolinspektionen bedömer att avsaknaden av specialpedagogiska resurser i arbetet gör att utredningen riskerar att få ett ensidigt fokus på elevernas sociala situation. Skolan bör därför hitta rutiner för att systematiskt använda sig av skolans specialpedagogiska resurser i arbetet med att utreda en elevs behov av särskilt stöd.

Åtgärdsprogram

I skollagen anges att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

I de olika exempel på åtgärdsprogram som Skolinspektionen fått del av framgår det inte vilka elevens behov av särskilt stöd är. Åtgärdsprogrammen hänvisar istället ifråga om behoven konsekvent till utredningen och detta är inte förenligt med författningarnas krav som kräver att stödbehovet tydligt ska anges i åtgärdsprogrammen. De åtgärder som anges är heller inte tydligt kopplade till kunskapskraven. En del mer specifika åtgärder fastställs enligt åtgärdsprogrammen i parallella handlingsplaner. Detta gör att åtgärdsprogrammen blir svåra att följa upp och utvärdera. I samtliga exempel på granskade åtgärdsprogram saknas uppgifter om hur respektive åtgärd ska följas upp och utvärderas.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans arbete med särskilt stöd. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

3 kap. 8–9 §§ skollagen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Sigtuna kommun en anmärkning.

Sigtuna kommun ska vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa de vidtagna åtgärderna till Skolinspektionen senast den 15 januari 2014.

Trygghet och studiero

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist/brister inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Se till att det i skolenhetens plan mot kränkande behandling anges de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling långsiktigt och det aktuella året.

Motivering

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Huvudmannen ska dokumentera detta arbete i en plan mot kränkande behandling. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka åtgärder som ska genomföras långsiktigt och för det aktuella året. Även en redogörelse för hur föregående års åtgärder genomförts ska ingå i planen.

Skolinspektionen har granskat planerna mot kränkande behandling på tre av Arlandagymnasiets enheter. Planerna är vad gäller rubriken "planering 2013-14" likalydande. Under rubriken "utvärdering av läsåret 12/13" skiljer sig planerna åt då där framgår skolenheternas olika resultat på Kommunförbundet Stockholms läns kvalitetsenkät. Skolinspektionen bedömer att denna rubrik innehåller en kartläggning av tryggheten på skolan då enkäten med vissa undantag ställer samma frågor från år till år. Under rubriken finns också en redogörelse för åtgärder man vidtagit för att förbättra tryggheten på skolan. Av intervju med rektor och av rektorns verksamhetsredogörelse framgår att planen mot kränkande behandling utarbetas och förankras på Arlandagymnasiets skolkonferens samt i gruppen av elevskyddsombud och därefter beslutas av respektive rektor.

Skolinspektionen bedömer att de åtgärder som alla enheter gemensamt beslutat om på skolkonferensen inte har en tydlig koppling till de enhetsspecifika resultaten av Kommunförbundet Stockholms läns kvalitetsenkät. Då resultaten skiljer sig åt behöver även åtgärderna på enheten för det innevarande året anpassas så att enheten kan bedriva ett målinriktat arbete mot kränkande behandling.

Sammanfattningsvis visar utredningen att skolans plan mot kränkande behandling saknar verksamhetsspecifika åtgärder för att förebygga kränkande behandling. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav. Mot bakgrund av att bristen är att anse som ringa stannar Skolinspektionens bedömning vid en anmärkning.

Föfattning

6 kap. 6 och 8 §§ skollagen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Sara Rising.

På Skolinspektionens vägnar

Kristina Dhenstrand
Utredare/Beslutsfattare

Johan Arvidsson
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.